

*J. Tvarozka zastupitel Parlamentu* 22.3.03

*UDV 10/14 - 1000*

**OBVODNÍ SOUD PRO PRAHU 7**  
Osvoboditelů 14

DOŠLO  
DNE **18 -03- 2003**

..... kříž ..... přílohy

9 To 31/2003

28 III. 2003

.....

Přílohy: .....

## U s n e s e n í

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 19. února 2003 **odvolání obvodního státního zástupce pro Prahu 7**, podané v neprospěch **obžalovaného JUDr. Jaroslava D a v í d a**, nar. [REDACTED] 1924 v Peršíkově, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 31.10.2002, sp. zn. 24 T 1/2001, a rozhodl t a k t o:

Podle § 256 tr.ř. se odvolání **z a m í t á**.

## O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný Jaroslav David podle § 226 písm. c) tr.ř. zproštěn obžaloby obvodního státního zástupce pro Prahu 7 pro skutek, jehož se měl dopustit tím, že jako první náměstek generálního prokurátora ČSSR a člen Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinců, přestože byl informován o důvodech žádosti o zastavení trestního stíhání dopisem náměstka ministra ČSSR Jaroslava Klímy ze dne 25.7.1966 a dopisem tajemníka Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinů Dr. Karla Kamiše ze dne 9.8.1966, že vyšetřováním případů Tutter – Pawlofski vyšly najevo skutečnosti, které by mohly ohrozit zájmy ČSSR v zahraničí, nekonal pro předání německých válečných zločinců, ač věděl, že uváděná skutečnost není zákonným důvodem k přerušení trestního stíhání ing. Wernera Tuttera a Waltera Pawlofského podle ust. § 173 odst. 1 písm. a) tr.ř. a následně dopisem ze dne 18.9.1966 informoval náměstka ministra vnitra ČSSR Jaroslava Klímu, že na základě jeho dopisu bylo trestní stíhání jmenovaných ze dne 17.9.1966 přerušeno, přičemž následně nedošlo k předání dokumentace případu k trestnímu stíhání justičním orgánům v SRN a porušil tak povinnosti uložené prokurátorům v ust. § 18 odst. 1 zák. č. 60/1965 Sb. o prokuratuře, kvalifikovaný jako trestný čin zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c) tr.zák.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obvodní státní zástupce pro Prahu 7. V odůvodnění svého odvolání uvedl, že se s rozhodnutím soudu neztotožňuje. Ze shromážděných důkazů vyplývá, že dozor nad vyšetřováním případu obviněného Tuttera a Pawlofského prováděl speciální odbor GP ČSSR, kdy je zřejmé, že JUDr. Adamec vystupoval vždy jako osoba, která trvala na předání trestního stíhání obou jmenovaných do SRN (viz sdělení JUDr. Adamce ze dne 29.6.1966). Ze záznamu Dr. Kamiše ze dne 9.8.1966 vyplývá, že vyslovuje nesouhlas s postupem JUDr. Adamce, který údajně demagogicky omlouval nedostatky spisového materiálu a s ohledem na stanovisko náměstka ministra vnitra Jaroslava Klímy, resp. dopis ze dne 25.7.1966, je spis obviněných Tuttera a Pawlofského předán na GP ČSSR přímo JUDr. Davidovi. I přes absenci dozorového spisu v trestní věci obviněného Tuttera a spol. je zcela zřejmé z organizační struktury GP ČSSR, že obžalovaný JUDr. David řídil speciální odbor. Musel tedy s ohledem na předchozí postoj JUDr. Adamce k věci vydat pokyn, aby se v trestním stíhání obv. Tuttera a spol. nepokračovalo, a proto bylo trestní stíhání podle § 173 odst. 1 písm. a) tr.ř. přerušeno. Je zcela logické, že pod usnesením je podepsán JUDr. Adamec v zastoupení generálního prokurátora, neboť v případě generální prokuratury jde o monokratický orgán, kdy jednotliví prokurátoři GP ČSSR rozhodovali v zastoupení generálního prokurátora. Obžalovaný JUDr. David navíc jako člen Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinců musel vědět, jaký je zákonný postup při stíhání nacistických válečných zločinců a že není možné trestní stíhání pro nepřítomnost obviněných přerušovat, ale předat do SRN, kde se obvinění v tuto dobu zdržovali. Proto obvodní st. zástupce pro Prahu 7 navrhl, aby Městský soud v Praze podle § 258 odst. 1 písm. d) tr. ř. zrušil napadený rozsudek a podle § 259 odst. 1 tr.ř. věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání podle § 254 odst. 1 tr.ř. zákonnost a odůvodněnost výroku napadeného rozsudku, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání. Poté dospěl k závěru, že odvolání obvodního st. zástupce nelze považovat za důvodné. Pro úplnost odvolací soud připomíná, že obžaloba obvodního státního zástupce pro Prahu 7, podaná OS pro Prahu 7 dne 2.1.2001, vinila Jaroslava Klímu, nar. 23.4.1921, bývalého náměstka ministra vnitra ČSSR, jakož i obžalovaného JUDr. Davida z trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele, přičemž podle ní se měl obž. JUDr. David dopustit tohoto trestného činu tím způsobem, že dne 18.9.1966 ve funkci prvního náměstka generálního prokurátora ČSSR písemně informoval tehdejšího náměstka ministra vnitra ČSSR Jaroslava Klímu, že na základě jeho písemného podnětu ze dne 25.7.1966 bylo trestní stíhání německého nacistického válečného zločince ing. Wenera Tuttera usnesením generálního prokurátora ze dne 17.9.1966 přerušeno podle ust. § 173 odst. 1 písm. a) tr.ř., přičemž vyšetřovací spis byl vrácen Správě vyšetřování StB a tím bylo znemožněno předání dokumentace případu k trestnímu stíhání justičním orgánům v SRN z účelového důvodu, neboť obviněný ing. Werner Tutter byl agentem druhé správy StB.

Ministerstvo spravedlnosti ČR dne 23.2.2001 ohledně obou obžalovaných sdělilo, že v souladu s čl. VII písm. c) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 1.1.1990 a v souladu s č. II odst. 2 písm. c) rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii ze dne 3.2.1993 přezkoumal ministr spravedlnosti ze všech relevantních hledisek trestní věc a neshledal důvody, aby prezidentu republiky byl předložen návrh na zastavení trestního stíhání.

Usnesením OS pro Prahu 7 ze dne 10.10.2001 bylo podle § 223 odst. 1 tr.ř. z důvodu § 11 odst. 1 písm. b) tr.ř. trestní stíhání obžalovaných Jaroslava Klímy a JUDr. Jaroslava Davida zastaveno. Ohledně obž. Jaroslava Klímy nabylo toto usnesení právní moci dne 14.12.2001 na základě usnesení Městského soudu v Praze z téhož dne, sp. zn. 44 To 1450/2001, který zamítl stížnost st. zástupkyně proti předmětnému usnesení. Naproti tomu obžalovaný JUDr. Jaroslav David učinil prohlášení ve smyslu § 11 odst. 2 tr.ř. v zákonné lhůtě, že trvá na projednání věci. Rozsudkem OS pro Prahu 7 ze dne 11.4.2002, sp. zn. 24 T 1/2001, byl obžalovaný JUDr. Jaroslav David uznán vinným trestným činem zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. c) tr. zák., jehož se měl podle závěrů soudu I. stupně dopustit tím způsobem, že jako první náměstek Generálního prokurátora ČSSR a člen Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinců, přestože byl informován o důvodech žádosti o zastavení trestního stíhání dopisem náměstka ministra vnitra ČSSR Jaroslava Klímy ze dne 25.7.1966 a dopisem tajemníka Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinců Dr. Karla Kamiše ze dne 9.8.1966, že vyšetřování případu Tutter-Pawlofski vyšly najevo skutečnosti, které by mohly ohrozit zájmy ČSSR v zahraničí, nekonal pro předání německých válečných zločinců, ač věděl, že uváděná skutečnost není zákonným důvodem k přerušení trestního stíhání ing. Wernera Tuttera a Waltera Pawlofského podle ust. § 173 odst. 1 písm. a) tr.ř. a následně dopisem ze dne 18.9.1966 informoval náměstka ministra vnitra ČSSR Jaroslava Klímu, že na základě jeho dopisu bylo trestní stíhání jmenovaných dne 17.9.1966 přerušeno, přičemž následně nedošlo k předání dokumentace případu k trestnímu stíhání justičních orgánů v SRN a porušil tak povinnosti uložené prokurátorům v ust. § 18 odst. 1 zák. č. 60/1965 Sb. o prokuratuře. Podle § 227 tr.ř. soud I. stupně trest neuložil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě obžalovaný JUDr. Jaroslav David odvolání a Městský soud v Praze svým rozhodnutím ze dne 8.8.2002, sp. zn. 9 To 238/2002, podle § 258 odst. 1 písm. b) tr.ř. předmětný rozsudek zrušil a podle § 259 odst. 1 tr.ř. věc vrátil soudu I. stupně, neboť vadu rozsudku nebylo možné odstranit ve veřejném zasedání. Spočívala totiž v hodnocení důkazů.

Odvolací soud po vrácení věci k novému projednání a rozhodnutí pokračoval za stejného složení senátu v hlavním líčení, přičemž k důkazu pouze podle § 213/1 tr.ř. přečetl Zásady organizace generální prokuratury čj. I/3. Spr. 58/66 ze dne 27.9.1966. Poté znovu hodnotil provedené důkazy a dospěl k závěru o zprošťujícím rozsudku.

Pokud jde o řízení, které předcházelo vydání napadeného rozsudku, lze přes námitku obhajoby, že neměli k dispozici Zásady organizace generální prokuratury a mohli se s nimi seznámit až v hlavním líčení, je třeba konstatovat, že nedošlo k porušení práva obžalovaného na obhajobu, neboť důkaz byl proveden v souladu s tr. řádem a pokud se obhajoba chtěla podrobněji seznámit s touto písemností, měla k tomu sama dostatek času, jak ostatně konstatovala, v mezidobí od vynesení předmětného rozsudku do odvolacího řízení. Žádné další důkazy však obžaloba již nebyla schopna předložit. Soud tedy musel vycházet ze skutkového stavu, který se mu podařilo zjistit na základě důkazů předložených obžalobou, přičemž právě s ohledem na časový odstup od spáchání údajného trestného činu nebylo možné některé důkazy již ani zajistit, zejména výpovědi svědků. Je však paradoxní, že právě z archivu generální prokuratury chybí rozhodný dokument pro posouzení předmětné trestní věci, a sice dozorový spis obviněného Tuttera a spol. K důkazu předloženého obvodní st. zástupkyní k doplnění dokazování je třeba uvést, že účinnost Zásad organizace generální prokuratury měla nastat až 1.1.1967, přičemž k trestné činnosti obžalovaného podle obžaloby mělo dojít před účinností zmíněných Zásad. Proto uvedené schéma řízení jednotlivých odborů na GP není až tak rozhodným důkazem, nehledě na to, že samo o sobě by pochopitelně nemohlo založit trestní odpovědnost obžalovaného, neboť ta musí být zjištěna jako konkrétní trestné jednání.

Již ve svém předchozím rozhodnutí poukázal odvolací soud na to, že soud I. stupně, byť upravil skutkovou větu oproti obžalobě, neřešil právní otázku, zda jeho postupem byla zachována totožnost skutku. Sám však konstatoval, že v daném případě bylo obžalobou obvodního st. zástupce jednání obžalovaného posouzeno jako opomenutí a ani úprava skutkové věty soudem I. stupně, která zachovala totožnost následku i formu opomenutí nemohla porušit totožnost skutku, a to vzhledem ke koncepci ust. § 158 odst. 1 písm. c) tr. zák.

Odvolací soud však ve svém rozhodnutí zároveň soudu I. stupně přikázal, aby řešil otázku, jaké možnosti měl obžalovaný ve svém postavení náměstka generálního prokurátora změnit rozhodnutí generálního prokurátora, které se zastavení trestního stíhání týkalo, které podle dostupných důkazů nevypracoval, ani je nepodepsal, aby zabránil následku, který v dané trestní věci hrozil a aby přes toto rozhodnutí přece jen došlo k předání dokumentace případu k trestnímu stíhání justičním orgánům v SRN. Pouhá citace ust. § 18 odst. 1 zák. č. 60/1965 Sb., což je obecná norma, nepostačila k závěru o vině obžalovaného, soud si měl uvědomit a zjistit možnosti a povinnosti obžalovaného vzhledem k organizačnímu principu tehdejší prokuratury, vztahům nadřízenosti a podřízenosti.

Soud I. stupně po novém hodnocení důkazů učinil závěr, že nemá za prokázané, že by obžalovaný JUDr. David v době od obdržení dopisu od náměstka ministra vnitra ČSSR plk. Klímy dne 25.7.1966 do 18.9.1966, kdy

zaslal informační dopis náměstkovi ministra vnitra ČSSR, věděl, že trestní stíhání je přerušeno z toho důvodu, že obviněný Werner Tutter je agentem II. Správy StB. Ostatně toto zjištění učinil soud už v předešlém rozhodnutí. Obžalovaný totiž popřel, že by něco takového věděl a ve shodě s jeho tvrzením je výpověď dnes již odsouzeného Klímy, který popřel, že by takovou informaci obžalovanému vůbec dal. Nově však dospěl k závěru, že obžalovaný ani v rámci svého postavení náměstka generálního prokurátora ČSSR a člena Československé komise pro stíhání nacistických válečných zločinců pouhým obdržením citovaného dopisu od odsouzeného Klímy, jeho předáním Dr. Adamcovi a zpětným informováním Klímy o tom, že trestní stíhání obou válečných zločinců bylo přerušeno, tr. čin nespáchal a neměl faktickou právní možnost rozhodnutí generálního prokurátora zvrátit, změnit. Znovu konstatoval, což bylo předmětem zjištění již jeho předchozího rozhodnutí, že obžalovaný danou trestní věc podle zajištěných důkazů nerozhodl, rozhodovací povinnost měl generální prokurátor, který také rozhodl o přerušení trestního stíhání nacistického válečného zločince, proti tomuto rozhodnutí nebyl opravný prostředek přípustný a nabylo okamžitě právní moci. Rozhodnutí podepsal Dr. Adamec v zastoupení. Soud I. stupně vycházel ze zákona č. 60/1965 Sb. o prokuratuře, ust. § 1 odst. 3, 4 tohoto zákona a uzavřel, že prokuratura byla orgánem s typickými vazbami nadřízenosti a podřízenosti všech složek přímo generálnímu prokurátorovi, což platilo i o jeho náměstcích. Obžalovaný tedy neměl možnost ani ve svém postavení jakýmkoliv způsobem ovlivnit či zvrátit již vydané rozhodnutí, proto nelze dospět k závěru, že zaviněně nekonal, nedostál konkrétní povinnosti, neboť neměl právní ani faktickou možnost jakkoliv změnit vydané rozhodnutí nadřízeného generálního prokurátora. Proto nemohl naplnit znaky skutkové podstaty zažalovaného trestného činu. Nebylo podle zjištění soudu I. stupně prokázáno ani to, že by obžalovaný jakkoliv při předkládání spisu speciálnímu oddělení usměrnil či ovlivnil procesní rozhodnutí v daném trestním stíhání, neboť k tomuto závěru pochopitelně chybí právě rozhodný dokument, dozorový spis GP. Soud I. stupně tedy dospěl k závěru, že u obžalovaného nebyla prokázána konkrétní odpovědnost za následek, totiž za fakt, že trestní stíhání válečných zločinců bylo přerušeno a tzv. pamětní spis nebyl předán orgánům v SRN k dalšímu řízení.

Po přezkoumání věci dospěl odvolací soud k závěru, že soud I. stupně provedené důkazy, které mohl mít s ohledem na historické okolnosti případu k dispozici, hodnotil v souladu s ust. § 2 odst. 5 tr.ř., pečlivě se zabýval všemi rozhodnými otázkami pro posouzení viny obžalovaného a argument odvolání, že spis obviněných Tuttera a Pawlofského byl předán na Generální prokuraturu ČSSR přímo obžalovanému a z písemností vyplývá, že JUDr. Kamiš nesouhlasil s postupem JUDr. Adamce, který omlouval nedostatky spisového materiálu a vždy vystupoval jako osoba, která trvala na předání trestního stíhání obou jmenovaných, je třeba pouze uvést, že to potvrzuje tehdejší běžný postup generální prokuratury, kdy pod rozhodnutím o přerušení trestního stíhání je právě paradoxně jako zastupující uveden JUDr. Adamec, přičemž jde o rozhodnutí generálního prokurátora. Pokud odvolatel považuje za zcela logické, že pod usnesením je podepsán JUDr. Adamec v zastoupení

generálního prokurátora právě s ohledem na monokratičnost orgánů generální prokuratury, kdy jednotliví prokurátoři GP ČSSR rozhodovali v zastoupení generálního prokurátora, je třeba znovu opakovat pouze zjištění soudu I. stupně, že nebylo prokázáno, že by o tom právě obžalovaný rozhodl. Dovožovat jako odvolatel, státní zástupce, že obžalovaný musel vědět, že není možné trestní stíhání pro nepřítomnost obviněných přerušovat, ale předat do SRN, by v zásadě soud I. stupně mohl rovněž, ovšem nelze z toho dovodit vinu obžalovaného za postup generálního prokurátora, přičemž odvolatel se již nezmiňuje o tom, jakým způsobem měl obžalovaný možnost při svém funkčním zařazení a postavení dosáhnout změny předmětného rozhodnutí, jaké zákonné a faktické prostředky pro takový postup měl kromě rutinních dotazů, které činil v určitých obdobích opakovaně na ministerstvo vnitra s poukazem na závažnou zločinnost obou nacistických velitelů. V důsledku toho odvolací soud považuje napadený rozsudek za správný, neboť se podrobně zabýval otázkou viny obžalovaného a poté zcela důvodně pro shora uvedené skutečnosti a vzhledem k důkazní situaci v trestní věci dospěl k závěru o zproštění obžalovaného obžaloby podle § 226 písm. c) tr.ř. Odvolání obvodního státního zástupce pro Prahu 7 proto zamítl jako nedůvodné podle § 256 tr.ř.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e n í** další řádný opravný prostředek přípustný.

V Praze dne 19. února 2003

Za správnost vyhotovení  
Marcela Rajčová



JUDr. Eva **B u r i a n o v á**, v.r.  
předsedkyně senátu